MERIDIAN CRITIC Nr.1 (Volume 26) 2016

Stereotipurile lingvistice din textele administrative ale instituţiilor Uniunii Europene de la Bruxelles

Maria-Magdalena JIANU
Universitatea Hyperion, Bucureşti

Abstract: Emerged after the political and economic centralization of states within the EU, Brussels language is a variant of the old language used in the communist period, developed in the administrative field, but non persuasive and not manipulated, but direct and corrective to the national policies. Brussels language corresponds to a supranational transmitter and to a national - institutional receptor, constituting a formula of vertical communication, expressed generally by linguistic stereotypes. The analysis of the texts from the present study shows that in the current state of the Romanian language, the notion of language Brussels is only a conjectural label of the language without being subject to the rules of language in order to fit.
Keywords: *centralization, Brussels language, vertical communication.*

1.0. Lucrarea de faţă îşi propune analiza caracteristilor lingvistice ale textelor politico-administrative emanate de la organismele europene de la Bruxelles şi aduse în atenţia vorbitorilor românei actuale prin intermediul instituţiilor naţionale. Date fiind asemănările acestora cu limba de lemn din perioada comunistă, am organizat demersul nostru pe trei niveluri, care urmăresc **evidenţierea** rezumativă a conceptului de *limbă de lemn* (LL) şi a trăsăturilor acesteia, aşa cum sunt înregistrate în studiile lingvistice, **identificarea** modalităţilor de generare, extindere şi manifestare a *limbajului de Bruxelles* (LB), utilizând ca suport textul transmis de Comisia Europeană în 13.05.2015, reprezentând *Recomandarea Consiliului privind Programul national de reformă al României pentru 2015 şi care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergenţă al României pentru 2015*, **compararea** celor două realizări/realităţi lingvistice, pentru a oferi răspunsuri la întrebările: este actualul limbaj de Bruxelles, prin stereotipurile pe care le utilizează, un continuator al limbii de lemn, este cumva o altă limbă de lemn, este un concept nou, o normă lingvistică pe cale de fixare, ori este o etichetă convenţională şi conjuncturală?

1.1. Relaţionată cu regimurile totalitate, **limba de lemn** a apărut ca noţiune, în literatura europeană de specialitate, la mijlocul sec. al XX-lea[1], reţinându-se drept

[1] Diferenţele sunt terminologice, în limba rusă, fiind denumită de Ushakov, în 1935, *limbă de stejar*, de italieni *lingua di legno,* de polonezi *limbă de propaganda,* de cehi *limbă moartă,* de maghiari *limbă de fag.* După cum se poate constata, se

BDD-A26578 © 2016 Editura Universităţii din Suceava
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:57:44 UTC)

trăsătură unică scopul utilizării ei[2] şi caracteristicile[3]. Practicând o ideologie specifică a controlului cetăţenilor, LL se caracterizează prin scop persuasiv şi prin abatere de la schema comunicării prin limbaj, în sensul că emiţătorul- stat lansează mesajul, care ajunge la receptorul- individ, în funcţie de exigenţele impuse de regim. De asemenea, remarcăm sustragerea de la respectarea **funcţiei referenţiale,** prin utilizarea cuvintelor vide semantic, prin apelul la lozinci sau stereotipuri (*democraţie, duşman de clasă, transformarea socialistă a agriculturii, creşterea productivităţii muncii, regim burghezo-moşieresc, oameni ai muncii de la oraşe şi sate, să militeze neabătut, prosperitate*, *Epoca – de- Aur, omul nou, societate multilateral dezvoltată, plan cincinal*)[4], dar şi de la conformarea faţă de **funcţia de comunicare**, cuvintele fiind deturnate de la sensurile lor, în vederea manipulării, a intoxicării şi *a deformării imaginii unei comunităţi asupra lumii* [Guţu Romalo, 2005:229-237; Whorf, 1972:123]*,* a generării de efecte. În afară că acesta este simptomul unei recesiuni intelectuale, limba de lemn este şi un semnal de logocraţie şi de totalitarism megalomanic, care a culminat, odată cu dispariţia societăţii pe care o definea, şi cu o implozie a limbajului[5]. Procesul general de constituire a limbii de lemn a fost anticipat exemplar de Lucian Blaga, în *Luntrea lui Caron,* publicat în 1990, dar redactat în perioada cincizecistă: *Clişeul îşi făcea intrarea pe sub porţile de triumf ale scrisului românesc* (pag. 52).

înregistrează o corelaţie între aceste nomenclaturizări, toate fiind în raport cu francezul *langue de bois*. Vladimir Volkoff a denumit-o *limbă de bumbac*, considerând-o *un inamic al adevărului şi al libertăţii de gândire, manifestată prin eufemism (2001: 1-7).* Limba de lemn poate fi definită fie drept stil, cu sintaxă fixă, cu calcuri, fie discurs impersonal (verbe la imperativ şi viitor). Vezi şi Maria Manoliu Manea, "Grice, Conversational Maximes and the Romanian Political Discourse", în *Journal of the American- Romanian Academy of Arts and Sciences,* Davis, California, 1988, 11, pag. 63 ş.u. A se vedea şi Francoise Thom, *Limba de lemn,* care a tradus prin *langue de bois* expresia*dubovâi iazâk,* utilizată în lingvistica rusă pentru denumirea limbii de lemn din administraţie. De fapt, întreg demersul autoarei se bazează pe analiza textelor sovietice, care a dus la constatarea că LL nu este diferită de variantele funcţionale ale limbii, semnalându-se asemănări cu limbajul ştiinţific.

[2] Tatiana Slama Cazacu, în *Psiholingvistica*, pag. 580, notează: „Limba de lemn este expresia unui anume context social şi a rigorilor unei puteri; limbajul serveşte uneori pentru minciuni, pentru mascarea unor realităţi, pentru persuadarea celorlalţi în scopuri necinstite".

[3] Tatiana Slama Cazacu, *Stratagema comunicaţională şi manipularea*, Editura Polirom, Iaşi, 2000, pag 63: „Orice derogare (voită sau nu) de la cerinţa ca emiţătorul să ţină seama de cunoştinţele (contextual implicate) pe care le are sau nu receptorul înseamnă o deteriorare a comunicării, are loc o malversaţie a comunicării, chiar o măsluire a actului normal, leal de comunicare". Andrei Pleşu, în *Chipuri şi măşti ale tranziţiei*, Humanitas, 1996, pag. 324-325 defineşte conceptual astfel: „Se numeşte *limbaj de lemn* o specie a limbajuluidin care vorbitorul e absent (…). Proliferarea limbajului de lemn semnalează o multiplă şi ireversibilă necroză: cuvintele se usucă, ideile îngheaţă, oamenii împietresc (…), exerciţiul gândirii e suspendat, viaţa cade în stereotipii, microfonul îl devorează pe orator, scena îşi înghite actorii, cuvântul ac eastă apoteoză a substanţei, devine impersonal".

[4] Ana Blandiana, în „România literară", nr. 5, pag. 9, 1990: „cuvintele au ţinut (sau au încercat să ţină) atâţia ani locul realităţii".

[5] Limba de lemn poate fi eşecul însuşi al discursului (Alina Dinu, *Limba de lemn în perioada comunistă şi postcomunistă* (rezumatul tezei). Pe site-ul www.voxeuropa.eu, am identificat câteva caracteristici ale limbajului de Bruxelles, care se apropie de opiniile noastre exprimate în articolul de faţă: „Mari idei şi mult limbaj de lemn: limbaj pompos şi ireal demn de un regim dogmatic; locuţiuni imobile, reciclate în permanenţă, limbajul încremenit în bucăţi compacte, datorită unui cut and paste permite o construcţie rapidă a oricărei comuncaţii scrise sau vorbite". Michael Riffaterre, în *Producerea textului,* defineşte clişeul în raport cu cele două caractersitici*:* expresivitatea puternică şi stabilă (stereotipul este un fapt de stil dacă e reprezentat de metaforă, antiteză, hiperbolă) şi eficacitatea stilistică (impune o dublă lecţiune, prin raportarea la text.).

BDD-A26578 © 2016 Editura Universităţii din Suceava
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:57:44 UTC)

1.2. Apărut după centralizarea politico-economică a statelor în cadrul UE, **limbajul de Bruxelles**[6] corespunde unui emiţător suprastatal şi unui receptor-naţional instituţional, constituind o formulă de comunicare pe verticală, de unde şi caracterul de directivă, de reglementare a activităţilor în toate domeniile statelor. Deoarece este prezent în texte aparţinând stilului administrativ, LB are aparenţele limbii de lemn, de care se diferenţiază prin caracteristicile reieşite din exemplele următoare(desprinse din textul citat supra, emis de Comisia Europeană).

Astfel, la **nivel lexical**, înregistrăm un exces de abstracte nominale derivate de la infinitive neologice: *stimulare, adoptare, monitorizare, soluționare, gestionare, cofinanțare, implementare, digitalizare, prioritizare, eficientizare, procesare, operaţionalizare,* ajunse, prin suprautilizare, cuvinte- martor[7]. La nivelul compunerii, mimetismul terminologic a favorizat extinderea construcţiilor cu *euro-*, care se dezvoltă fie pe teme româneşti *(Eurofisc,euroatom, eurobarometru),* fie pe teme internaţionale (*Europol),* generând o paradigmă extrem de productivă [Stoichiţoiu Ichim, 2009:306-307]. Compusele din cuvinte întregi, de tip paratactic (Fondul Monetar Internaţional, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Banca Centrală Europeană, Banca Mondială) coexistă cu variantele lor abreviate, acronimele (FMI, CEDO, BCE, BM) fiind decodate la începutul fiecărui document. De asemenea, documentele de referinţă pentru buna funcţionare a UE sunt compuse (de exemplu, *Mecanismul de Cooperare și Verificare/ MCV*) [Butiurcă, 2006:169].

Dublarea sinonimică sau opţiunile pentru o altă variană de cuvânt la care se recurge adesea, ca efect al traducerilor, se marchează prin bare oblice: *în vederea stabilirii de noi contacte/colaborări, procesul de restructurare/privatizare/vânzare* şi generează redundanţe.

Însă trăsătura principală a LB rămâne stereotipia sau eurojargonul, care vizează modalităţile de aplicare a politicilor (de exemplu, *raportul de țară, vulnerabilități externe,pact de stabilitate, absorbția fondurilor europene, angajamente asumate, proiect-pilot, managementul calității, mecanismul de cooperare, planificare strategică, implementarea măsurilor*), politicile ca atare sau domeniile (de exemplu, *ocuparea forței de muncă, servicii de educație, politică monetară, cultură antreprenorială, inserție pe piața muncii, consultare publică, fonduri structurale, analize de impact, circuitul documentelor, proiecte de acte normative, capacitate administrativă)* ori elementele tehnice ale acestui proces *(creștere durabilă, mecanismul de alertă, reforme structurale, deficit bugetar, concertarea eforturilor,stimularea creșterii economice, relaxare fiscală, incluziune socială, măsuri de eficientizare, instrumente decizionale, suport electronic, declarații de avere/ de interese, cereri de rambursare, reabilitare termică* etc.). Însă, deoarece clişeele sunt opace semantic, constatăm că acestea permit construcţia rapidă, cu *copy-paste*, a oricăror comunicări scrise, putând fi reciclate continuu, generând construcţii ca: *deficit economic, instrumente structurale, managementul timpului, cultură organizațională* etc.. Această realitate generează caracteristicile polisemice ale unor cuvinte, dezambiguizările semantice realizându-se, de regulă, prin determinanţi (*politici educaționale/de ocupare/în sănătate/monetare, agricole).*

Captivitatea lexicală pe care o înregistrăm, ca efect al utilizării stereotipurilor, poate genera pleonasme (*evoluție pozitivă*), nonsensuri (*recomandă trei priorități, riscuri pozitive*), lipsa de

[6] Magdalena Filary, *Abrevieri de uz general utilizate în UE*, pe românica.doc, ISSN 2082-5161: „Terminologia specifică UE a fost numită în mass-media din România limbaj de Bruxelles sau europenită".

[7] www.shengen.mai.gov.ro

BDD-A26578 © 2016 Editura Universităţii din Suceava
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:57:44 UTC)

proprietate a termenilor: *creşterea calităţii ocupării persoanelor în mediul rural* (de fapt, *a angajării*), *programul de convergenţă al României*, *politici de îmbătrânire activă* etc.

Expresiile ceremonioase, precum*statele membre UE sunt angajate pe deplin să lupte împreună împotriva terorismului; …pentru o Europă mai sigură pentru cetăţenii săi…; factor-cheie*, sunt un avertisment că textele administrativ-politice actuale pot deveni oricând un rezervor de patetism.

Deşi segmentul neologic cuprinde, în general, cuvinte adaptate (*trendul ascendent, lider de opinie*), am identificat în textele investigate şi forme neadaptate (*dashboard,* tradus *tablou de bord*, *ajutor de minimis, evaluarea ex-post, acordul Stand-By, întreprinderi inovatoare de tip start-up şi spin-off, proiecte de lucru de tip self service)* [Parson, 2001:40-46].

Sub **aspect morfologic**, înregistrămexcesul de substantive abstracte, care au rol descriptivist şi opacizează textul (*vulnerabilităţi, sustenabilitate, mobilitate, competetitivitate, guvernanţă, deficit, accesibilitate, coeziune, inserţie, impact, oportunitate, management, incluziune).*

De asemenea, abundenţa de genitive succesive afectează coerenţa enunţurilor (*reducerea părăsirii timpurii a şcolii, nevoile pieţei forţei de muncă, la nivelul recâştigării competititvităţii mediului de afaceri, creşterea eficienţei sistemului fiscal, în scopul reducerii utilizării excesive a internărilor în spitale, îmbunătăţirea funcţionării pieţelor forţei de muncă).* Multiplele adjective, de felul: *autorităţile locale şi regionale, administraţia publică centrală şi locală, elementul bugetar multianual, atingerea potenţialului individual maxim* sunt fundamentul dezvoltării stereotipurilor lingvistice.

La nivelul subclasei verbelor, înregistrăm opţiunea pentru operatorii modali şi aspectuali (*trebuie, poate, urmează*), care sunt forme de sugerare a existenţei unei autorităţi, din perspectiva căreia este redactat textul pentru receptor. Forma verbală cea mai extinsă în utilizarea operatorilor auxiliari este de gerunziu, al cărei scop îl constituie reducerea comunicării, coerenţa informaţională şi oferirea unei alternative la **coordonare** (*…au început activităţile educaţionale în 43 de şcoli, fiind selectaţi/* ***şi au fost selectaţi*** *800 de elevi)* şi la **apoziţionare** (*MECS a continuat să aloce locuri distinct tinerilor romi la admiterea la facultate, în anul universitar 2014-2015* ***fiind prevăzute*** *592 de locuri).* Utilizarea verbelor impersonale precum:*va iniţia, a fost demarată, este furnizată, au fost finanţate, au fost revizuite, au fost alocate, se înregistrează* poate fi citită ca formulă de eludare a individualităţii emiţătorului şi de menţinere a ambiguităţii. Modul conjunctiv la care se află majoritatea verbelor este utilizat cu valoare de imperativ: *să accelereze, să consolideze, să implementeze, să remedieze, să demareze, să îmbunătăţească, să promoveze, să adopte, să introducă, să continue*, lăsând impresia unei autorităţi suprastatale care îşi exprimă ideologiile în termeni declarativi. Adverbele sunt unităţi rare, înregistrându-se aici în special cele narative, care asigură coerenţa textului: *de asemenea, astfel, circa, deja, în principal.*

Scopul de directivă al LB este sugerat şi prin prepoziţiile specializate pentru circumstanţialul de scop: *pentru întregirea capacităţii, în scopul asigurării cadrului necesar, în vederea atenuării efectelor* etc. Ca un element de curiozitate statistică, în acest spirit, am constatat că, din cele 8 alineate ale unei pagini A4, 6 încep cu prepoziţiile *pentru* şi *în scopul.*

Din punct de vedere **sintactic**, remarcăm excesul de subiecte (*calitatea învăţământului superior şi relevanţa acestuia sunt încă inadecvate),* opţiunea pentru predicatele verbale care sunt exprimate prin verbe autosemantice, purtătoare de sensuri concrete (de exemplu, *inovează, să faciliteze, va funcţiona, ar genera*). Sub aspectul relaţiilor sintactice, constatăm că predomină coordonarea **adversativă** (*se aşteaptă revigorarea creditului bancar,*

BDD-A26578 © 2016 Editura Universităţii din Suceava
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:57:44 UTC)

dar, *pentru atingerea obiectivelor e nevoie…;* **copulativ**ă (*protocoale cu instituţii şi autorităţi, va permite găsirea* ***şi*** *evaluarea; să pună în aplicare startegia bugetară pe 2014, să îmbunătăţească…*), **disjunctivă** *(realizează un venit brut din pensii* ***sau*** *salarii),* **cumulativă** *(****atât*** *din punct de vedere etnic,* ***cât şi*** *teoretic).* Raporturile de subordonare interpropoziţionale sunt dominate de cele **atributive, completive şi circumstanţiale** (*Un caz special îl constituie RST1,* ***pentru care*** *COM consideră* ***că*** *nu au fost înregistrate propuneri,* ***deoarece*** *misiunile FMI- UE nu au fost finalizate cu succes),* iar cele intrapropoziţionale de cele **apozitive** (*În cazul aplicării RST1 (consolidarea fiscal bugetară), Cererea de propuneri de proiecte – România Start-up- a vizat…).* Frazele ample, constituite prin combinarea raporturilor sintactice, efazează mesajul, complicându-l atât sub aspect ideologic, cât şi, implicit, al posibilităţii de lecţiune.

Spre deosebire de LL, unde se puteau identifica elemente stilistice generate de nevoia de a plasa societatea comunistă pe o poziţie superioară, hiperbolizată(*drumul luminos al socialismului şi comunismului, escaladarea acestui măreţ pisc al dezvoltării noastre),* în textele excerptate de noi se evidenţiază o sărăcie **figurativă**, singura caracteristică fiind recursul la eufemism, în vederea evitării numirii unor realităţi sensibile sau neplăcute (în cadrul limbajului de lemn, eufemismul avea scop ironic)[8]. Astfel, termenul *şomaj* este înlocuit cu *politici de ocupare a forţei de muncă, şomeri* cu *persoane ocupate, pensionare* cu *ieşire din sistem, concedieri* cu *disponibilizări* sau *eliberări din funcţie, învăţare pe tot parcursul vieţii* cu *îmbătrânire activă etc.*

1.3. Analizând caracteristicile LL şi ale LB, remarcăm că trecerea de la **un concept la altul** a generat un proces de şubrezire şi o fixitate a gândirii, cu un parcurs evident regresiv pentru limba română. Trecută prin varianta ei de romgleză, româna actuală pare o bruxelleză utilizată în comunicarea de tip politico-administrativ, putând deveniun flagel cu efecte nocive asupra fibrei ei[9].

Deşi constatăm o perpetuare a formelor de expresie demagogice(în special a stereotipurilor şi automatismelor lexicale), a verbelor directivă, LB, activând în textele integrabile stilului administrativ, trebuie considerat ca un **limbaj politico-administrativ de lemn**, aflat încă în faza combinaţiilor de termeni. Spre deosebire de limba de lemn din perioada comunistă, care se regăsea în toate stilurile funcţionale ale românei şi avea, în general,rolul de „a duce cu zăhărelul" populaţia, limbajul de Bruxelles e directivist, **moralizator şi chiar condescendent,** adresându-se nu oamenilor, ci instituţiilor şi favorizând o altă forma mentis.

În urma analizei textelor invocate, au reieşit următoarele concluzii:

a) LB nu este un continuator al limbii de lemn din perioada comunistă, chiar dacă se caracterizează prin acelaşi dinamism al utilizării stereotipurilor; acesta este, în

[8] Jean Prouvost, Jean-Francois Sablaiyrolles, 2003, în *Les neologismes*, Paris, abordează neologizarea ca fenomen social, discutând despre sentimentul neologiei care ar favoriza utilizarea acestor termeni; în aceeaşi manieră prezintă şi G. Gruiţă, în *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul şi abuzul,* Bucureşti, 2006, atitudinea de utilizarea a neologismelor, numind-o *mimetism frenetic.*

[9] Rodica Zafiu, 2007, p. 152., unde o istorie a eufemizării demonstrează caracterul temporar al acesteia.

BDD-A26578 © 2016 Editura Universităţii din Suceava
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:57:44 UTC)

mod elocvent, o trăsătură în concordanţă cu ideea de eternă goană a torţei, care defineşte epocile şi curentele în devenirea lor ciclică[10].

b) LB este o limbă de lemn deun alt fel, din domeniul politico-administrativ, nepersuasivă şi nemanipulatoare, ci directivă şi corectivă la adresa politicilor statelor aparţinând UE. Receptorul nu mai este individul sau colectivitatea, ci instituţiile naţionale care aplică prevederile documentelor transmise (şi analizate, o parte din ele, aici). Schemele de comunicare ale celor două tipuri de limbaje analizate sunt următoarele: E (stat) - M-R (indivizi) - pentru limba d elemn a perioadei comuniste; E (suprastat) - M-R (instituţii), pentru limbajul de Bruxelles al perioadei actuale.

c) Limbajul de Bruxelles pare a se afla deocamdată în faza acomodărilor lingvistice specifice, lipsind (încă) elementul bombastic, exprimarea profund lozincardă ca în limbajul de lemn comunist, lectorul nemaipercepând (încă) drept *gargară* textele. De asemenea, nu am remarcat o uniformizare a exprimării la nivelul colectivităţii lingvistice, LB fiind utilizat de vorbitorii din administraţia publică şi din structurile politice (spre deosebire de comunism, unde limba de lemn devenise un cod al ideologiilor şi aproape toţi oamenii vorbeau la fel).

d) În perspectivă, considerăm că limbajul de Bruxelles va putea avea o evoluţie similară limbii de lemn din regimul totalitar, dacă va rămâne confiscat de utilizatorii din clasa politică, respectiv va putea fixa în aşa grad stereotipiile în conştiinţa vorbitorilor, încât să se ajungă din nou la rigiditate lingvistică şi, de aici, la ironii. Având în vedere că difuzarea textelor utilizând diverse canale (organisme ale administraţiei publice centrale, misiuni diplomatice) genereazăimpunerea autoritară a unui cod tehnocrat, rămâne deschisă impresia de captivitate lingvistică pe care prezenţa acestuia o creează. Deocamdată, noţiunea de LB este doar o etichetă conjuncturală a limbii române, fără să fie subordonată normelor lingvistice spre a se fixa.

Analizele noastre duc la constatarea că viitorul politic al statelor aduce şi un viitor structural şi functional al limbilor naţionale, respectiv al românei. În acest fel, ne putem întreba *pe când vom începe exprimarea în shengeneză?* Anticipativ, notăm că am citit în grabă site-ul www.shengen.mai.gov.ro, care poate constitui o excelentă sursă de cercetare lingvistică pentru o altă limbă de lemn[11].

Deoarece stereotipurile din textele administrative ale organismelor de la Bruxelles sunt un subiect care agresează memoria multor cetăţeni, ne propunem să încheiem cu un text liric, inspirat din limbajul de lemn al regimului totalitar, a cărui ironie destinde (relativ) obiectul de studiu al acestui articol. Reproducem, fără a mai comenta, poezia *Eu, neabătutul,* de Marin Sorescu: „*Nu vreau să mai întâmpin nimic/ Nu mai citesc/ Nu mai sărbătoresc…/ Nu vibrez la magistrale…Nu înfierez/ Nu aplaud, nu scandez/ Nu mă iau la întrecere/ Mă lasă graficul recoltelor bogate/ De la „Însămânțările sunt în toi", până la „Mai sunt două zile până la încheierea secerișului"/ Știu ce înseamnă actuala etapă și fără să mi se urle/ Știu încotro ne îndreptăm cu pașii repezi/ Cunosc grija permanentă și tocmai asta mă îngrijorează profund./ Nu acționez neabătut…/*

[10] Cristina Creţu, în „Noua limbă de lemn a discursului politic", consideră că alunecarea de la limba naturală la cea delemn presupune o şubrezire a limbii, simultană cu o rigidizare a gândirii. O ideologie traumatică a îngheţat orice formă de gândire limpede şi de exprimare liberă. Există o revoltă făţişă faţă de aceste manifestări lingvistice bolnave (Academia Caţavencu).

[11] Benedetto Croce, în *Estetica,* lansează ideea de creaţie perpetuă (impresiile mereu noi dau naşterer unor noi expresii).

BDD-A26578 © 2016 Editura Universităţii din Suceava
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:57:44 UTC)

Intuiesc bine că vreți să mergeți și mai departe/ Nu contați pe mine!... Treburile sunt prea mărețe,/ Eu sunt mic, uitat, nebăgat în seamă./ Ce însemn eu pentru voi?/ Eu nu sunt decât poporul român…/ Nu contați pe mine! (din volumul *Poezii alese de cenzură, 1991, pag. 5-6).*

BIBLIOGRAFIE

Butiurcă, Doina, 2006. „Limbajul legislației europene", în *Lucrările primului simpozion internațional de lingvistică,* Academia Română, Institutrul de Lingvistică Iorgu Iordan- Al. Rosetti, Editura Universităţii din Bucureşti

Croce, Benedetto, 1971. *Estetica,* Editura Univers, Bucureşti

Creţu, Cristina, 2010. „Noua limbă de lemn a discursului politic", în *Philologica Jassyensia*, Anul VI, Nr. 1(11), p. 27-37, Iaşi

Dinu, Alina, *Limba de lemn în perioada comunistă și postcomunistă* (rezumatul tezei de doctorat)

Filary, Magdalena*, Abrevieri de uz general utilizate în UE,* pe www.românica.doc

Gruiţă, G., 2006. *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul,* Bucureşti

Guţu Romalo, Valeria*,* 2005. *Aspecte ale evoluției limbii române,* Editura Humanitas Educaţional

Manoliu Manea, Maria, 1988. "Grice, Conversational Maximes and the Romanian Political Discourse", în *Journal of the American- Romanian Academy of Arts and Sciences,* Davis, California, p. 11

Parson, Talcott, Shils, Eduard, 2001. „Valori şi sisteme sociale", în Jeffrey C. Alexander, Steven Seidman (coord.), *Cultură și societate*, Editura Institutul European, Iaşi

Pleşu, Andrei, 1996. *Chipuri și măști ale tranziției*, Humanitas

Prouvost, Jean, Sablaiyrolles, Jean-Francois, 2003. *Les neologismes*, Paris

Riffaterre, Michael, 2008. „Producerea textului", apud Gina Necula, *Subversiunea ca strategie de discreditare a clișeului ideologic în discursul literar,* în „Limba română", nr. 5-6, anul VIII

Slama Cazacu, Tatiana, 1999. *Psiholingvistica*, Editura All Educational, Bucureşti

Slama Cazacu, Tatiana, 2000. *Stratagema comunicațională și manipularea*, Editura Polirom, Iaşi

Stoichiţoiu Ichim, Adriana, 2008. *Vocabularul limbii române actuale*, Editura All, Bucureşti

Thom, Francoise*,* 2005. *Limba de lemn,* Editura Humanitas, Bucureşti

Ushakov, D., 2003. *Russian Dictionary* (1935-1940), Edition © VERY Ltd., Israel

Volkoff Vladimir, 2001. *Manuel du politiquement correct,* Paris

www.voxeuropa.eu

Whorf, B., *The Relation of Habitual Thought and Behavior to Language*, în Parven Adams (ed.), *Language and Thinking. Selected Readings*, 1972, p. 123

Zafiu, Rodica, 2007. *Limbaj și politică,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti

***Izvoare*:**

Blaga, Lucian, 1990. *Luntrea lui Caron,* Editura Humanitas, Bucureşti

Sorescu, Marin, 1991. *Poezii alese de cenzură,* Editura Roza Vânturilor, Bucureşti

BDD-A26578 © 2016 Editura Universităţii din Suceava
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 08:57:44 UTC)